Individuální cíle (obsahové i jazykové) pro dítě s odlišným mateřským jazykem si při přípravě pedagogové stanovovali pouze ve dvou pětinách škol a plánovali je tak, aby dítě s odlišným mateřským jazykem bylo zapojeno do všech aktivit, případně učitelé aktivity přizpůsobovali jeho individuálním potřebám. Pro dosahování cílů je vhodné využití různých podpůrných materiálů (viz tabulka č. 9).

Tabulka č. 9 **Učitel používá pro děti s odlišným mateřským jazykem při vzdělávání podpůrné materiály (např. vizuální podpora, vlastní pracovní listy)**

Oblasti	**Podíl škol v %**
Učitel využívá vizuální podporu usnadňující porozumění (obrázky, schémata, modely, videa apod.)	68,1
V případě potřeby přizpůsobuje obsah jazykovým možnostem dítěte (využívá např. přizpůsobené pracovní listy apod.)	76,6

V případě potřeby učitelé a učitelky velmi často přizpůsobovali obsah jazykovým možnostem dítěte a využívali vizuální podporu usnadňující porozumění. V rámci individualizovaného přístupu k dětem s odlišným mateřským jazykem učitelé a učitelky často pojmenovávali věci a činnosti, vysvětovali je a současně tyto činnosti doplňovali o obrázky. Nová slova se tak děti učily při konkrétní zkušenosti v sociálním kontextu. Důraz byl kladen na porozumění, artikulaci (vysvětlování, používání jednoduchých slov, vět) i vytváření slovní zásoby.

Úkoly byly přiměřené aktuálním jazykovým možnostem dítěte při zachování kognitivní přiměřenosti a zadání úkolu bylo srozumitelné ve dvou třetinách škol. V necelé polovině škol úkoly sledovaly obsahový i jazykový cíl, tj. umožňovaly pochopit obsah i rozvinout potřebné jazykové dovednosti.

Tabulka č. 10 **Učitel zapojuje dítě do výuky prostřednictvím aktivizačních metod, umožňuje dítěti smysluplnou účast na aktivitách při vzdělávání**

Oblasti	**Podíl škol v %**
Učitel využívá aktivizačních metod, které dítěti s odlišným mateřským jazykem umožní porozumění probíranému tématu a zároveň navázání na již nabyté vědomosti a zkušenosti	66,0
Učitel využívá takové metody a didaktické postupy, které dítěti umožní smysluplně se zapojit do vzdělávání (např. skupinové a projektové vyučování)	66,0
V případě potřeby má alternativní aktivitu přizpůsobenou momentálním jazykovým možnostem dítěte	38,3

Ve dvou třetinách škol pedagogové využívali aktivizační metody, které dítěti s odlišným mateřským jatykem umožňují porozumění tématu, provázání s dosavadními zkušenostmi a takové metody a didaktické postupy, které mu umožní smysluplně se zapojit do vzdělávání. Současně byl dětem dáván dostatečný prostor a čas pro jazykový projev. Již méně často měli učitel či učitelka připravenu alternativní aktivitu přizpůsobenou momentálním jazykovým možnostem dítěte (38,3 %).